

HB-verkoston
tapaaminen
16.4.2020

Suuntaamo

Henkilökohtaisen budjetoinnin
kokeilijoiden ja kehittäjien verkosto

suunta.fi

twitter.com/Suunta_fi

facebook.com/groups/suuntaamo/

Suunta

HENKILÖKOHTAISEN BUDJETOINNIN KESKUS

Suuntaamo 16.4.

Ohjelma

- **Tervetuloa linjoille! Webinaarin avaus, ajankohtaisia asioita ja kertauksena kokemuksia aiemmasta kehittämistyöstä**
Petteri Kukkanieniemi ja Heidi Hautala
- **Järjestöjen rooli henkilökohtaisen budjetoinnin kehittämistyössä**
Susanna Hintsala
- **Muotoileva kansalaisuus ja verkostojen vaikuttavuus**
Markus Vähälä
- **Suunta selvillä vammaispalveluissa: tarkoitus ja päämäärä**
Markku Niemelä

Henkilökohtaisen budjetoinnin hanke

- Vuoden 2020 alusta on käynnistynyt vammaisten henkilöiden henkilökohtaisen budjetoinnin kokeiluhanke vuosille 2020 -2021
- Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ohjaa ja Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL) toteuttaa.
- Hanke koostuu alueellisesta ja valtakunnallisesta yhteiskehittämisestä.
- Valtionavustushaku on nyt auki.
- Hankehaun esittelytilaisuus 21.4.2020, Tukea hankehakuun –tilaisuus 5.5.2020
- Lisää:
<https://thl.fi/fi/web/vammaispalvelujen-kasikirja/ajankohtaista/henkilokohtaisen-budjetoinnin-hanke>

Henkilökohtaisen budjetoinnin kehittämistyö

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

Tiedän mitä tahdon!

- 2010-2014
- Kehitysvammaisten Palvelusäätiön ja Kehitysvammaliiton yhteishanke
- Yhteistyökumppaneina Eksote ja Vantaan kaupunki
- Raha-automaattiyhdistyksen rahoittama

Henkilökohtaisen budjetoinnin kehittäminen

- 2015-
- Kehitysvammaisten Palvelusäätiön & Suunnan toimintaa
- Kehittäjäkumppaneina Kainuu, Tuki- ja osaamiskeskus Eskoo & Pohjanmaan maakunnat, Jyväskylän ja Suomenjoen kaupungit, Helsingin kaupunki, Essote
- Sosiaali- ja terveysministeriön tukemaa toimintaa Veikkauksen tuotoilla

Lauttasaaren asiakas-keskeinen palveluverkko

- 2010-2013
- Helsingin kaupunki
- Tekesin rahoittama

Henkilökohtaisen budjetoinnin kokeilu

- 2014
- Tampereen kaupunki
- Omaishoidon tukeen liittynyt toimintamallin kehittäminen ja kokeilu

Avain kansalaisuuteen

- 2016-2019
- Pääkoordinaattori Metropolia AMK yhteistyössä Saimaan ja Diakonia ammattikorkeakoulujen kanssa
- Pilottialueina Hämeenlinnan, Porin, Tampereen ja Vantaan kaupungit sekä Eksote ja Kainuun sote
- Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 Suomen rakennerahasto-ohjelman rahoittama (STM)

Palvelusetelikokeilut

- 2016-2019
- HB-kokeilut: Eksote, Vaasa, Ylä-Savon sote, Kainuun sote, Siun Sote, Tampere, Keski-Uudenmaan sote
- Osana valtioneuvoston Palvelut asiakaslähtöiseksi – kärkihanketta, STM:n rahoittama

HB-kokeiluhanke

- 2020-2021
- STM ohjaa, THL toteuttaa
- Alueellinen kehittämistyö tukee valtakunnallista työtä, alueet valikoituvat myöhemmin

Valinnanvapauspilotit

- 2018-2020
- Kokeilualueina Etelä-Savo, Keski-Pohjanmaa, Päijät-Häme ja Satakunta (ensimmäinen hakukierros)
- Sosiaali- ja terveysministeriön rahoittama

Henkilökohtaisen budjetoinnin elementit

Organisaatio sitoutuu ihmislähtöisen arvopohjan mukaiseen toiminnan järjestämiseen: jolloin ihminen voidaan kohdata palveluissa kokonaisvaltaisesti, ja tuki ja apu toteutuvat ihmisen itsemääräämisoikeutta, autonomiaa ja osallistumista edistävällä tavalla

Tiedon saatavuus:
HB:stä vaihtoehtona, palveluista, hinnoista, vaikutuksista

Työvälineitä oma-arviointiin: tarpeet, tavoitteet ja vaihtoehtoiset keinot

Ihmisen oma ehdotus:
ratkaisuksi tarpeisiin ja tavoitteisiin > budjettisumma

Luottamus:
Asiakkaaseen, asiakkaan ja työntekijän yhteiseen arviointiin ja ehdotukseen

Omaehtoiset valinnat:
asiakas käyttää budjettia sovitus- ja elämäntilanteen mukaan joustavasti

Neuvontaa, ohjausta ja tukea: omatyöntekijä, tukihenkilö, asiakkaan tiimi

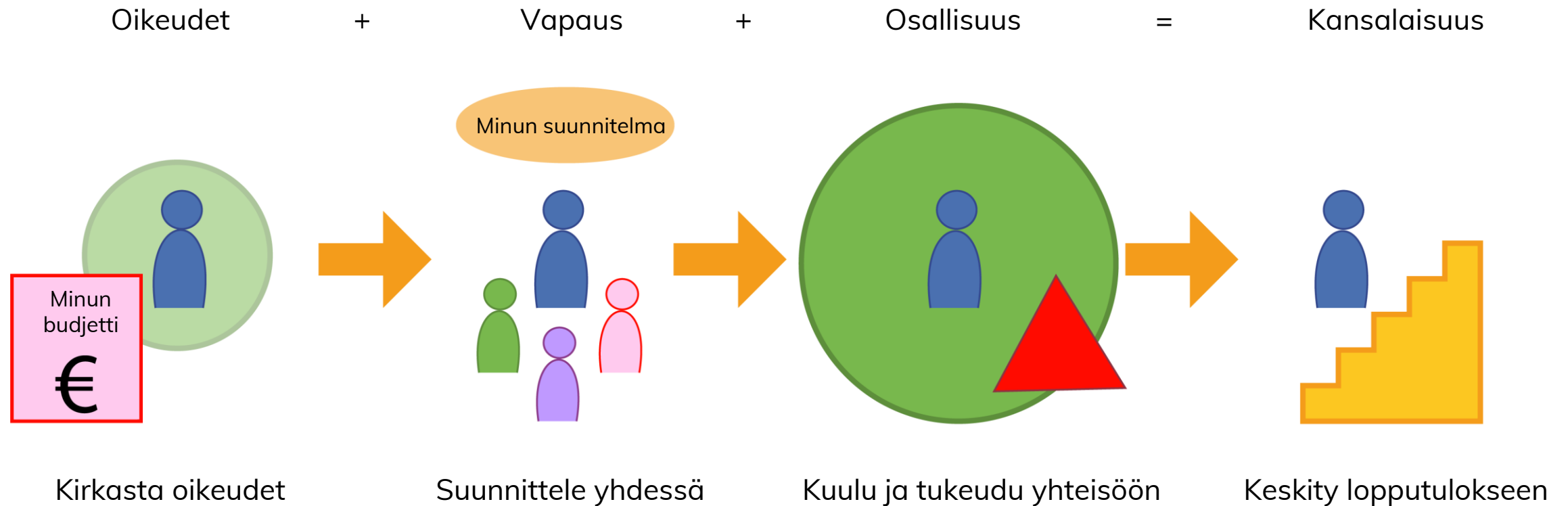
Budjetin seuranta ja Hallinta: asiakas voi hallita budjettiaan, omatyöntekijä pystyy seuraamaan

Tavoitteiden seuranta:
miten budjetilla on saavutettu sovittuja tavoitteita ihmisen hyvinvoinnille

Palaute on merkityksellistä: kokemukset, vaikutukset, kehittämistarpeet

Henkilökohtaisen budjetointi –toimintatavan toimivuus ja vaikutukset: organisaatio arvioi vaikutuksia ihmisten hyvinvointiin, palvelujen kehittämistarpeeseen ja kustannuksiin sekä HB-toimintatavan toimivuutta

Henkilökohtaisen budjetoinnin ydin

Tavoitteena on vahvistaa henkilön itsemääräämisoikeutta, osallisuutta ja valinnanmahdollisuuksia siten, että apua ja tukea on saatavissa joustavasti elämän eri tilanteisiin ja tarpeisiin kullekin henkilölle parhaiten sopivalla toteutustavalla

Mitä on tarvittu?

- Ajattelutapojen tuuletusta ja ravistelua, ajattelutapojen muutosta erityistä tukea tarvitsevista ihmisistä ja heidän tarpeista, 'tarvittava sykäys'
- Tietoa ja ymmärrystä esim. yhteistyön, itsemääräämisoikeuden ja tuetun päätöksenteon merkityksestä → kehittämistyön suuntaamista saman tien kokeiluksi
- Innostumista ja kokeilemiseen rohkaisemista

”Oli hyvä ravistus, että henkilökohtainen budjetointi ei ole tarkoitettu siihen, mitä minun päässäni liikkuu, vaan tässä voi olla hyvinkin erilaista hankintaa. Mutta sitä tarvitsee tehdä jonkun kanssa, on se sitten työpari tai kouluttaja tai muu, niin ehdottomasti tarvitaan kanssakulkija ja koutsi.”

”Aika jännää, tämä [henkilökohtainen budjetointi] onkin kivaa! Voidaanko me näin vapaasti lähteä tekemään asioita? Voidaan! Kunnallisena palveluna ollaan totuttu siihen, että ”näin tehdään” ja meillä on tietyt palvelut ja asiakas valitsee niistä. Mutta henkilökohtaisessa budjetoinnissa voidaankin lähteä tekemään jotain muuta.”

Esimerkki Jyväskylästä

Artesaani Ville Markkanen on henkilökohtaisen budjetin mahdollistamana koulutustaan vastaavassa työssä.

Hän työskentelee kolmena päivänä viikossa *Taidekeskus Järvilinnassa* omalla työhuoneellaan, yhtenä taiteilijayhteisön jäsenenä ja on tyytyväinen. Viikosta yksi päivä työtoimintakeskuksessa kuluu paljolti käytännön asioiden hoitamiseen.

Villen tarina, linkit [taustat](#), suora [videolinkki](#)

Villen Näin minä pärjään –tehtävien vastauksia

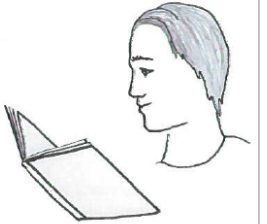
Näissä asioissa olen hyvä!

Minulla on vahva taitelisuus. Olen hyvä tekemään puokaa. Kaikista vahvista vahvuuksista on englannin kieli. Minulla on hyvin tarkko ja kaunis kaunokirjallisuus järkeä.

8. Näitä asioita haluan oppia

Tässä kohdassa voit miettiä, mitä asioita haluaisit oppia. Uuden oppiminen voi liittyä moniin eri asioihin, esimerkiksi:

- haluatko oppia uusia taitoja kotona, kuten ruoanlaittoa
- haluatko oppia jotakin uutta työssä tai koulussa
- haluatko aloittaa opiskelun tai saada uuden työpaikan
- haluatko oppia uusia asioita vapaa-aikana ja saada uusia harrastuksia?

Kotona

Sisustamaan oman kämpäni.

Työssä tai koulussa

Haluaisin työpaikan jossa tekisin taidetta.

Vapaa-ajalla

Käydä taidekursilla, opetella Japanin kieli

Self-directed Support SKILLS animation

Katso myöhemmin

Jaa

jotka auttavat minua elämään täyttä elämää.

SKILLS-HANKKEEN ANIMAATIO HENKILÖKOHTAISESTA BUDJETOINNISTA

Seitsemän hyvää vinkkiä, oppeja muutosten aikaansaamisesta

1. Hanki tietoa, verkostoidu
2. Lisää muutosta, älä vastarintaa
3. Tarinat ovat parhaita mahdollisia puolestapuhujia
4. Lupa kokeiluille ja innovaatioille
5. Katso kokonaiskuvaa
6. Anna ihmisten itse näyttää suuntaa
7. Varo liiallisia menoja ja näennäismuutoksia